

Motion till riksdagen 2009/10:A389

av **Lennart Axelsson och Eva-Lena Jansson (s)**

Diskriminering av unga och gamla

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åldersdiskriminering.

Motivering

Den nya diskrimineringslagen som började gälla från årsskiftet 2009 tillåter fortfarande att människor diskrimineras på grund av ålder. Det gäller både unga och gamla. Lagens skrivningar om åldersdiskriminering är alldeles för tandlösa. Till exempel behöver inte arbetsgivare följa lagen om det blir för dyra introduktionskostnader på arbetsplatsen i förhållande till personens ålder. Sverige är det enda land i EU som fortfarande tillåter att vi diskrimineras på grund av ålder, trots krav från EU under många år.

Nu finns alltså en ny lag mot diskriminering som ska skydda mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande läggning och så även ålder. Förbudet mot diskriminering gäller i princip alla samhällsområden, varor, tjänster, hälso- och sjukvård. Men inte när det handlar om ålder. Då gäller bara arbetsliv och utbildning. Men det finns massor av andra områden där människor diskrimineras på grund av ålder, och där det även i fortsättningen alltså är lagligt. Vi vet att människor i dag särbehandlas negativt på grund av ålder även utanför arbetslivet och där det bara handlar om att de är ”för” unga eller ”för” gamla. Det finns i dag inget som hindrar hyresvärdar, sjukhus, kommuner och många andra att godtyckligt stänga ute vissa åldersgrupper. Det har inte förändrats vid årsskiftet.

Det händer till exempel att folk blir nekade att köpa bostadsrätter för att bostadsrättsföreningen inte vill ha in fler äldre. Eller om ett bostadsbolag bestämmer sig för att till exempel personer under 30 år inte är välkomna att bo hos dem så har de all rätt att införa ett sådant förbud. Folk blir nekade att

Fel! Okänt namn på

ta banklån. Vi vet också att trots att det inte får förekomma åldersgränser, eller ålder som prioritering, i sjukvården så görs det i alla fall. Ett landsting kan godtyckligt sluta kalla personer över en viss ålder till cancerundersökningar, trots att de undersökningarna kan förlänga livet med flera år för många.

Vi behöver därför se över möjligheten att stärka den nya lagstiftningen till att gälla inom alla samhällsområden när det handlar om diskriminering på grund av ålder. Vi vill inte nödvändigtvis säga att dessa exempel är diskriminering. Vi vill peka på att åldern spelar roll även i de delar som den nya diskrimineringslagen än så länge inte reglerar. Problemet är att ingen i dag vet hur utbredd åldersdiskrimineringen är i samhället och vad en ny lagstiftning måste skydda mot. Anledningen till att vi har fått dagens udda konstruktion hävdar regeringen är på grund av att de just inte vet hur diskrimineringen ser ut, alltså är det problematiskt att lagstifta om det. Ändå görs ingenting för att ta reda på det.

I dag vet vi mycket om hur det går till när människor diskrimineras på grund av till exempel kön, etnisk tillhörighet eller funktionshinder. Vi vet också mycket om hur vi motverkar diskriminering, vilket är en förutsättning för att vi ska kunna stifta lagar och sätta upp regler som faktiskt motverkar diskrimineringen. När det kommer till åldersdiskriminering kan de avhandlingar, utredningar, kunskapsöversikter och granskningar som har gjorts räknas på en hand. Det enda vi egentligen är säkra på är att ålder spelar roll på fler håll än bara i arbetslivet och utbildningsväsendet. Sverige är sista land i EU med att införa kravet om att åldersdiskriminering i arbetslivet ska vara förbjudet enligt lag. Det tog åtta år. Vi måste lägga kraft, pengar och tid på att faktiskt ta reda på hur åldersdiskrimineringen ser ut i Sverige i dag och hur vi motverkar den. Vi vet dock att den finns, den går inte att blunda för längre. Vi vill se en diskrimineringslagstiftning som också omfattar ålder.

Stockholm den 5 oktober 2009

Lennart Axelsson (s)

Eva-Lena Jansson (s)